

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Лушко С. М., Черненко К. П., Верланов Ю. Ю.

**Методичні рекомендації
до написання кваліфікаційної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
денної та заочної форм навчання**

Випуск 379

Миколаїв – 2021

УДК 336+368](076)

Л 87

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 5 від 10 червня 2021 р.).

Рецензенти:

Ципліцька О. О., доктор економічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу промислової політики Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України»;

Лункіна Т. І., доктор економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету.

Л 87

Лушко С. М. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання : методичні рекомендації / С. М. Лушко, К. П. Черненко, Ю. Ю. Верланов ; під ред. К. П. Черненко. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 56 с. – (Методична серія; вип. 379).

У методичних рекомендаціях викладені загальні положення щодо написання кваліфікаційної роботи магістра, роз'яснено структуру кваліфікаційної роботи, подані вимоги щодо мови, стилю та рекомендації з оформлення, описаний процес підготовки до захисту, система оцінювання та поданий перелік орієнтовних напрямів дослідження для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання.

УДК 336+368](076)

© Лушко С. М., Черненко К. П.,
Верланов Ю. Ю., 2021
© ЧНУ ім. Петра Могили, 2021

ISSN 1811-492X

ЗМІСТ

1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
1.1.	Цілі кваліфікаційної роботи магістра.....	5
1.2.	Керівництво кваліфікаційною роботою	6
1.3.	Організація дослідження та зміст наукової роботи	7
2.	СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	10
2.1.	Титульний аркуш	11
2.2.	Анотація	11
2.3.	Завдання на кваліфікаційну роботу магістра.....	11
2.4.	Зміст	12
2.5.	Вступ	12
2.6.	Огляд літератури	13
2.7.	Методологія дослідження	13
2.8.	Емпіричний аналіз	14
2.9.	Результати та дискусія.....	14
2.10.	Висновки.....	14
2.11.	Список використаних джерел	14
2.12.	Додатки	15
3.	ВИМОГИ ДО МОВИ І СТИЛЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	16
4.	РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ.....	18
4.1.	Загальні вимоги	18
4.2.	Нумерація сторінок звіту.....	19
4.3.	Нумерація розділів, підрозділів	19
4.4.	Оформлення рисунків.....	20
4.5.	Оформлення таблиць	21
4.6.	Оформлення формул.....	23
4.7.	Оформлення переліків	24
4.8.	Оформлення списку використаних джерел	24
4.9.	Оформлення додатків	29
5.	ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА ДО ЗАХИСТУ	30
5.1.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	30
5.2.	Оцінювання керівником кваліфікаційної роботи.....	30
5.3.	Звіт подібності.....	31
5.4.	Зовнішня рецензія	31
5.5.	Допуск до захисту кваліфікаційної роботи.....	31

5.6.	Довідка про впровадження.....	32
5.7.	Підготовка доповіді та презентації.....	32
5.8.	Організація захисту кваліфікаційної роботи	32
6.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	34
7.	ОРІЄНТОВНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ	36
8.	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	38
9.	ДОДАТКИ	39

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підготовка кваліфікаційної роботи магістра та її публічний захист є заключним етапом освітньої програми магістрів. Це надає здобувачеві можливість показати, що він придбав необхідні навички і знання для того, щоб організувати і провести науково-дослідну роботу. Здобувач повинен продемонструвати, що має достатню кваліфікацію у визначенні проблеми та постановці завдань дослідження; зборі, організації та критичному аналізі відповідних публікацій та інформаційних даних; визначенні належної методології дослідження; проведенні аналізу; формулюванні висновків, а також у розробці відповідних рекомендацій і вказівок для проведення подальших досліджень.

Кваліфікаційна робота магістерського рівня відрізняється від інших форм кваліфікаційних робіт тим, що вибрана проблема має досліджуватися більш широко. У ній здійснюються – пошук відповідей, роз'яснення, порівняння і узагальнення, що можуть бути використані для поглиблення теорії. Водночас, найбільш успішні магістерські роботи ґрунтуються на специфічній проблемі та, у цьому сенсі, є вузькоспрямованими.

Ці рекомендації призначено для представлення процесу підготовки магістерського дослідження та вимог до структури, змісту і оформлення роботи.

1.1. Цілі кваліфікаційної роботи магістра

Цілями підготовки кваліфікаційної роботи магістра є:

- навчити практичному використанню теорій і концепцій, опанування якими було передбачено освітньою програмою навчання;
- надати можливість більш глибокого вивчення конкретної сфери фінансових відносин;
- розширити коло емпіричних інструментів аналізу практичних ситуацій;
- сформуванню здатність до наукової аргументації висновків дослідження;
- забезпечити більш широке розуміння фінансової теорії, здатність до класифікації та розробки альтернативних підходів та концепцій;
- включити взаємодію з практиками (в разі потреби до вибраної теми);

– удосконалити здатності до планування і керування проведенням дослідження та виконання його в установлені терміни.

Після завершення дослідження здобувачі повинні вміти:

– визначити проблему, спроектувати і академічно чітко виконати наукове дослідження;

– зрозуміти взаємозв'язок між теоретичними концепціями, які викладалися і їх застосуванням в конкретних ситуаціях;

– продемонструвати докази критичного та цілісного знання, і мати більш глибоке розуміння вибраної ними предметної області;

– оцінити обмеження зроблених пропозицій та практичні наслідки їх використання;

– зрозуміти логіку процесу дослідження і приймати рішення щодо керування своєю діяльністю в рамках суворих часових обмежень.

1.2. Керівництво кваліфікаційною роботою

Науковий керівник

Науковий керівник виконує багато функцій, спрямованих на те, щоб полегшити проведення дослідження. Він не керує роботою дослідника і, отже, відповідальність за якість і зміст кваліфікаційної роботи повністю покладається на здобувача. Роль наукового керівника включає в себе наступне:

1. Допомога у визначенні, чи є проєкт здійсненним, та вказати на можливі ризики, які можуть вплинути на успішність виконання дослідження, наприклад, проблеми під час спроби кількісно описати проблему або отримати доступ до інформації тощо.

2. Допомога в адаптації пропозиції до часових рамок та інших ресурсних обмежень.

3. Допомога у формулюванні проблеми та завдань дослідження.

4. Консультування з питанням вибору прийняттого методологічного підходу та методу емпіричного аналізу.

5. Контроль за дотриманням графіку виконання роботи та консультування щодо дотримання вимог, які обумовлюють успішне виконання дослідження.

6. Підготовка відгуку на кваліфікаційну роботу магістра.

Кваліфікаційна робота є повністю самостійним дослідженням. Тим не менш, здобувач, відповідно до графіку, має представляти керівникові готові частини роботи для контролю і отримання консультацій.

Науковий керівник не перевіряє та не виправляє граматичні або стилістичні помилки тексту.

Обов'язки здобувача:

1. Підтримувати постійний контакт з науковим керівником. Здобувач несе відповідальність за інформування свого наукового керівника щодо прогресу у виконанні кваліфікаційної роботи. Про труднощі керівник має бути негайно повідомлений. Ретроспективна інформація не є прийнятною.

2. Готувати текст роботи, дотримуючись прийнятої орфографії та стилістики з використанням відповідних наукових термінів і посилань.

3. Проводити дослідження під керівництвом наукового керівника. Кваліфікаційна робота має бути самостійною і повинна відображати власне бачення та кваліфікацію здобувача.

4. Повідомляти керівника про будь-які перешкоди у дотриманні графіку підготовки магістерського дослідження (хвороба, особисті підстави, сімейні обставини, візити, свята, влаштування на роботу).

Якщо в процесі підготовки кваліфікаційної роботи акцент і напрям дослідження істотно змінюється порівняно з зафіксованим у дослідницькій пропозиції, здобувач повинен негайно обговорити це з науковим керівником.

1.3. Організація дослідження та зміст наукової роботи

Магістерська програма носить переважно авторський характер та відображає існуючі на кафедрах наукові школи.

1. Протягом першого етапу здобувачі обирають наукового керівника з числа провідних викладачів кафедри: професорів чи доцентів.

2. Під керівництвом наукового керівника визначається галузь спеціалізації та формується індивідуальний навчальний план, який розглядається на засіданні кафедри та затверджується деканом.

3. Наукова робота розпочинається з визначення проблеми у галузі діяльності, формулювання мети та завдань кваліфікаційної роботи магістра.

4. Пошук проблеми має підпорядковуватися таким міркуванням і може стосуватися:

а) питання, що є *актуальним* для економіки країни, підприємств певної галузі тощо, наприклад, зниження прибутковості діяльності підприємства з виробництва машин і устаткування;

б) напряму фінансового управління, що *цікавить* здобувача та він має у цій галузі достатню компетенцію, наприклад, недосконала політика фінансування оборотного капіталу у великому торговельному комплексі;

в) сфери фінансових відносин на підприємстві, яка, як очікується, буде сферою *майбутньої професійної діяльності* здобувача, наприклад, наявність резервів покращення управління фінансовими ризиками або фінансового планування в кредитній установі або страховій компанії;

г) *недоліків*, що мають місце в діяльності конкретного підприємства, і стосуються того чи іншого напряму операційної, фінансової або інвестиційної діяльності, що фактично означає виконання дослідження на його замовлення.

д) сфер, пов'язаних із рухом фінансових ресурсів, формуванням та використанням капіталу, доходів і грошових фондів, що опосередковують розподіл та перерозподіл вартості ВВП у суспільстві на макрорівні, грошовою, фінансовою і кредитною системами та їх інституційною інфраструктурою, функціонуванням державних фінансів, фінансового і страхового ринків, фінансовою внутрішньою і зовнішньою політикою держави та її складовими.

5. Науковий контекст кваліфікаційної роботи магістра проявляється у визначенні закономірностей, властивих підприємствам (організаціям чи установам) вибраної галузі діяльності, та розробці обґрунтованих рекомендацій щодо підвищення ефективності їх діяльності. Він може також проявлятися через спрямування дослідження на вдосконалення методичних засад аналізу, методів планування та прогнозування діяльності підприємств.

6. Виконання кваліфікаційної роботи магістра здійснюється у такій послідовності:

а) Результатом *першого етапу* роботи є підготовка дослідницької пропозиції (Research Proposal) як організаційних засад проведення наукового дослідження. Дослідницька пропозиція буде покладена до основи «Вступу».

б) На *другому етапі* здійснюється обґрунтування проблеми (поставленого дослідницького питання), формулюються остаточно наукова гіпотеза, мета та завдання дослідження.

в) *Наступний етап* дослідження виконується на основі попереднього. Його головне завдання полягає у проведенні ґрунтовного аналізу сучасних літературних джерел для вибору методологічних

аспектів розв'язання поставленої проблеми та визначення методології її дослідження.

Результатом має бути узагальнення сучасних підходів та методів аналізу проблеми і формування керівної методології подальшого аналізу, включаючи загальну модель явища, яке досліджується. Результати оформлюються у вигляді наукової публікації (статті, тез конференції).

г) *Третій етап* полягає у формуванні інформаційної бази дослідження та проведенні емпіричного аналізу моделі. Передбаченим результатом є підготовка наукової статті для подальшої публікації.

д) *Останній етап* роботи – завершення дослідження (розробка та обґрунтування рекомендацій), оформлення кваліфікаційної роботи магістра та підготовка до її захисту.

Орієнтовний графік виконання кваліфікаційної роботи наведено у додатку А.

2. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Таблиця 2.1

Елементи структури кваліфікаційної роботи магістра

Елемент роботи	Вимоги
Титульний аркуш	Обсяг – 1 стор. Додаток Б
Анотація	Обсяг – 2 стор. Додаток В
Завдання	Обсяг – 2 стор. (двосторонній друк). Додаток Г
Зміст	Обсяг – 1–2 стор. Додаток Д
Вступ	Обсяг – до 5–10 стор. Включає такі обов’язкові елементи: <ul style="list-style-type: none"> – Актуальність; – постановка проблеми, формулювання наукової гіпотези; – мета; – задачі; – об’єкт дослідження; – предмет дослідження; – методи дослідження; – наукова новизна одержаних результатів; – інформаційна база для проведеного дослідження; – апробація результатів дослідження; – публікації; – коротка характеристика розділів (2–3 речення про кожен розділ); – обсяг і структура кваліфікаційної роботи магістра.
Основна частина	Структура: <ul style="list-style-type: none"> – огляд літератури (15–20 стор.); – Методологія дослідження (15–20 стор.); – Емпіричний аналіз (не більше 15–20 стор.); – Результати та дискусія (не більше 10–15 стор.).
Висновки	Обсяг – 3–4 стор. Зазначаються найбільш важливі наукові і практичні результати, одержані в роботі, рекомендації щодо наукового й практичного використання результатів
Список використаних джерел	Обсяг залежить від кількості джерел
Додатки	За змістом склад додатків не регламентується, оскільки може бути різним
Усього основний текст кваліфікаційної роботи магістра без додатків – 65–90 ст.	

2.1. Титульний аркуш

Це перша сторінка кваліфікаційної роботи магістра. У ній міститься основна інформація про магістерську роботу. Зокрема, зазначаються назва навчального закладу, кафедри, тема, відомості про автора, наукового керівника та рецензента та рік написання роботи. На титульному аркуші ставляться підписи відповідальних осіб: наукового керівника, рецензента, нормо контролера, завідуючого випусковою кафедрою. Зразок оформлення титульного аркушу наведено у додатку Б.

2.2. Анотація

Кваліфікаційна робота повинна містити анотацію до 350 слів. Анотація має бути підготовлена тільки після повного завершення магістерського дослідження. Вона являє собою короткий виклад результатів дослідження. Проведене в ній узагальнення результатів роботи, дозволяє читачам отримати уявлення про основні досягнення автора без необхідності ознайомлюватися з усією кваліфікаційною роботою. В анотації треба надати достатню інформацію про результати дослідження. Вона є *візитною карткою* кваліфікаційної роботи.

Анотація має містити інформацію щодо таких важливих компонентів як:

1. Мета і завдання: які основні теми, ідеї або напрями теорії досліджуються?
2. Рамки дослідження: яким є контекст і основа дослідження? На яких областях теорії або ділової практики зосереджується увага?
3. Методологія: який підхід або методи використовуються для отримання результатів?
4. Результати: якими є основні результати?
5. Висновки: які основні висновки щодо кваліфікаційної роботи загалом?
6. Рекомендації: які рішення пропонуються для подолання поставленої проблеми?

Приклади анотації наведено у додатку В.

2.3. Завдання на кваліфікаційну роботу магістра

Формулює керівник разом зі здобувачем. У цьому документі визначаються тема роботи та дата наказу на її затвердження, строк подання здобувачем роботи на кафедру, наводяться вихідні дані, зміст розрахунково-пояснювальної записки, перелік графічного матеріалу,

зазначається дата видачі завдання та складається календарний графік виконання роботи. Порушення здобувачем строків виконання календарного плану фіксується керівником. Керівник інформує завідувача кафедри. У разі, якщо порушення термінів буде значним, то за рішенням декана факультету здобувач може бути не допущений до захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Завдання підписується керівником, здобувачем та затверджується завідувачем кафедри. Зразок наведено у додатку Г.

2.4. Зміст

Містить послідовний перелік структурних елементів кваліфікаційної роботи, назви розділів і підрозділів із зазначенням номерів початкових сторінок. Закінчення назв елементів змісту відокремлюють від номера сторінки крапками. Сама сторінка змісту не нумерується. Зразок наведено у додатку Д.

2.5. Вступ

У вступі варто викласти передісторію наукового дослідження і рішення в наступних областях:

- а) контекст роботи;
 - у якому напрямі та у якій галузі проводиться дослідження?
 - чому вибрана проблема є важливою?
 - хто є ключовими учасниками або «дійовими особами» в області, що досліджується?
 - чи існують важливі тенденції або стрижневі змінні, які визначають стан справ у галузі дослідження?
- б) постановка проблеми, формулювання ключових питань дослідження, характеристика попередніх спроб розв'язання цієї проблеми, визначення кола невирішених питань;
- в) мета кваліфікаційної роботи і завдання, що поставлені для досягнення мети: чітке і недвозначне викладення дослідницької мети, завдань, що будуть вирішуватися та питання, на які мають бути знайдені відповіді;
- г) основна гіпотеза дослідження, очікуваний результат, особиста мотивація у виборі галузі діяльності та проблеми.
- д) причини, чому це дослідження було проведено: для перевірки теоретичних концепцій, методів емпіричного аналізу, аспектів професійної або ділової практики; на замовлення підприємств тощо.

Насамкінець у вступі варто коротко показати, що буде обговорюватися в кожному розділі і як вони пов'язані один з одним.

2.6. Огляд літератури

Огляд літератури є необхідним, оскільки у ньому подається:

– формування уявлення та критичний аналіз тієї частини опублікованої літератури, яка має відношення до теми дослідження і яка виступає у якості основи для більш повного розуміння контексту, в якому дослідження проводиться;

– демонстрація здатності до оцінювання попередніх спроб розв'язання проблеми та визначення можливостей їх використання з огляду на особливості поставлених у кваліфікаційній роботі завдань;

– висвітлення того, що автор є обізнаним з ключовими факторами, тенденціями та «гравцями» у сфері магістерського дослідження, тобто обґрунтовано формулює важливі питання, які мають бути досліджені.

Огляд літератури представляється у вигляді короткого опису, класифікації, порівняння і критичного аналізу публікацій, які є релевантними науковому дослідженню: монографії, журнальні статті, доповіді на конференціях, аналітичні дослідження, інтернет видання тощо. Найбільш важливим джерелом наукової літератури є журнальні статті. Огляд літератури має показати, що автор є знайомим з останніми публікаціями в журналах, зокрема іноземних, що мають відношення до предметної області. Не рекомендується включати до обговорення підручники та навчальні посібники, призначені для підготовки бакалаврів.

Обов'язковими є структуровані висновки, на яких ґрунтуватиметься побудова методології дослідження.

2.7. Методологія дослідження

У частині методологія здобувач повинен представити, які теоретичні підходи, моделі, методи, та процедури будуть використовуватися для того, щоб вирішувати дослідницькі завдання кваліфікаційної роботи магістра. Тут необхідно обґрунтувати, чому серед багатьох альтернатив, саме такі були обрані в якості найбільш придатних для дослідження, враховуючи конкретні цілі, особливості об'єкту дослідження і обмеження. Окремо потрібно висвітлити специфічні характеристики сфери фінансових відносин або галузі діяльності та вказати на головні чинники, що відображають причинно-наслідкові зв'язки та обумовлюють стан об'єкта дослідження і його динаміку.

Результатом формування методології є обґрунтування й побудова теоретичної моделі (концептуального уявлення) явища, яке досліджується, та вибір методу її аналізу. Крім того, необхідно представити послідовний перелік етапів або алгоритм проведення аналізу.

Посилання на загальні переваги і недоліки різних методів і технологій, не вказуючи їх актуальність для вашого вибору, є неприйнятним.

2.8. Емпіричний аналіз

Зазначений етап кваліфікаційної роботи має представлятися у трьох послідовних блоках.

Спочатку дається характеристика вибірки висхідних даних (групи підприємств, динамічного ряду тощо), включаючи забезпечення їх репрезентативності.

Далі наводиться опис даних (включаючи джерела отримання), маючи на увазі: їх достовірність та достатність; період часу, що ними охоплюється тощо.

Наприкінці, на основі використання розробленої методології, проводиться емпіричний аналіз, в результаті якого отримуються кількісні показники (параметри моделі, фінансові коефіцієнти, темпи приросту тощо), що так чи інакше характеризують об'єкт дослідження.

2.9. Результати та дискусія

Завдання цього етапу є інтерпретація результатів емпіричного аналізу та їх критична оцінка. Усе це має бути виконано шляхом співставлення з висунутою гіпотезою та поставленими завданнями або дослідницькими питаннями (що відображено у вступі) так, щоб було зрозуміло, наскільки вдалося на них відповісти, та що це означає для розуміння причин виникнення проблеми, наскільки це поглиблює знання та розширює можливості практичної діяльності у цій сфері.

Далі обґрунтуйте систему рекомендацій щодо розв'язання проблеми та надайте характеристику області застосування рекомендацій (де, в яких ситуаціях, для вирішення яких завдань тощо).

Обов'язковим є окреслення напрямів подальших досліджень.

2.10. Висновки

Тут у стилі констатації фактів наводиться перелік основних важливих результатів дослідження. На останній сторінці висновків ставиться підпис здобувача.

2.11. Список використаних джерел

Наводиться бібліографічний опис використаних джерел інформації. Перелік може містити нормативно-правові акти, статті зарубіжних та вітчизняних авторів, монографії, книги, окремі томи (випуски, номери) багатотомного чи періодичного, серійного видання, рукописи дисертаційних робіт, електронні ресурси тощо. У кваліфікаційній роботі магістра повинно бути використано не менше 70 джерел, з яких не менше 10 англійською мовою.

2.12. Додатки

Додатки можуть містити допоміжні рисунки і таблиці, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не можуть бути внесені до основної частини роботи або інші матеріали, наприклад, копії фінансової звітності підприємств. За обсягом склад додатків не регламентується.

3. ВИМОГИ ДО МОВИ І СТИЛЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Мова роботи – українська або англійська (залежно від мови провадження освітньої програми).

Матеріал магістерської роботи варто викладати грамотно, простим науковим стилем. Текст роботи не повинен містити повторів та бути перевантаженим цитатами. Не припустимо переписування тексту з літературних джерел, їх цитування без посилань. Кваліфікаційна робота магістра має бути написана з урахуванням правил академічної доброчесності, визначених в Положенні про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили від 30.08.2019 року [1].

Мова і стиль роботи, як частина писемної наукової мови, склалися під впливом так званого академічного етикету, сутністю якого є інтерпретація власного і запозичених поглядів з метою обґрунтування наукової істини. Встановлені певні традиції у спілкуванні вчених між собою як в усній, так і в писемній мові. Найхарактернішою ознакою писемної наукової мови є формальнологічний спосіб викладу матеріалу. Це знаходить своє відображення у всій системі мовних засобів. Науковий виклад складається переважно з роздумів, метою яких є доведення істин, виявлених у результаті дослідження фактів дійсності. Для наукового тексту характерними є смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Для вираження логічних зв'язків застосовують спеціальні функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже), заперечення (проте, тимчасом, але, тим не менше, аж ніяк), причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (тепер звернімося до..., розглянемо, зупинимося на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., необхідно розглянути...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, вищезазначене дозволяє дійти висновку, підсумовуючи, варто сказати...).

Для мови наукових праць характерна відсутність експресії. Звідси домінуюча форма оцінки – констатація ознак, притаманних слову, яке визначають. Обов'язковою вимогою щодо об'єктивності викладення

матеріалу роботи є посилання на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу. У тексті цю умову можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень (за повідомленням, за відомостями, на думку, за даними, на нашу думку тощо). У наукових роботах зазвичай замість займенника «я» використовують «ми» з огляду на те, що представлення суб'єкта авторства як формального колективу надає більшого об'єктивізму викладенню. Вираження авторства через «ми» дозволяє відобразити власну думку, як думку певної групи людей, наукової школи чи наукового напрямку, адже сучасну науку характеризують такі тенденції, як інтеграція, колективність творчості, комплексний підхід до вирішення проблем. Займенник «ми» та його похідні набагато краще передає й відтінює ці тенденції.

4. РЕКОМЕНДАЦІ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути виконана і оформлена з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт, викладених у національних стандартах.

Вимоги до оформлення основної частини роботи розроблені відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» [2].

Кваліфікаційна робота виконується на комп'ютері і друкується на одній стороні аркушів білого кольору формату А4 (210x297 мм). Для друку використовується шрифт Times New Roman; колір шрифту – чорний; розмір шрифту – 14 пт.; міжрядковий інтервал – 1,5.

Під час друкування встановлюються береги: ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм, зверху і знизу – 20 мм. Рамки не ставляться.

Робота викладається на паперовому та електронному носіїві. Відповідно, на кафедру подається паперовий та електронний варіанти.

У паперовому варіанті роботу друкують на одному боці аркуша білого кольору формату А4 (210 x 297 мм) та скріплюється у тверду палітурку.

Кваліфікаційну роботу як електронний документ виконують згідно з вимогами Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» [3]. Оформлені одночасно як електронний і паперовий документи, мають однакову юридичну силу. Кваліфікаційна робота передається у форматі .pdf відповідальному секретарю ЕК з метою подальшого розміщення на сайті закладу вищої освіти та передання для подальшого її зберігання в репозитарії університету.

У роботі не бажано вживати іншомовних слів і термінів за наявності рівнозначних слів і термінів мови, якою подана робота.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у звіті наводять мовою оригіналу. Дозволено транслітерувати власні назви в перекладі на мову звіту, додаючи в разі першого згадування в тексті звіту оригінальну назву.

Дозволено в тексті роботи, крім заголовків, слова та словосполучення скорочувати згідно з правописними нормами та ДСТУ 3582 [4].

У змісті та тексті роботи такі структурні елементи як: «Анотація», «Вступ», «Висновки», «Список використаних джерел», «Додатки», – не нумерують (Додаток Д).

Для розділів і підрозділів наявність заголовка обов'язкова.

Заголовки розділів друкують з нової сторінки посередині рядка великими літерами (Caps Lock). При цьому крапка у кінці не ставиться. Між назвою розділу і назвою підрозділу необхідно відступити один рядок.

Заголовки підрозділів треба друкувати з абзацного відступу з початку рядка з великої літери (тільки перша) без крапки вкінці.

Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Розривати слова знаком переносу в заголовках заборонено.

Між назвою підрозділу і основним текстом необхідно відступити один рядок.

Такі структурні елементи як вступ, розділи, висновки, список використаних джерел та додатки потрібно починати з нової сторінки.

Не дозволено розміщувати назву підрозділу на останньому рядку сторінки.

4.2. Нумерація сторінок звіту

Сторінки звіту нумерують наскрізно арабськими цифрами, охоплюючи додатки. Номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Шрифт Times New Roman, нежирний, через один міжрядковий інтервал 12 кеглем.

Титульний аркуш входить до загальної нумерації сторінок звіту. При цьому номер сторінки на титульному аркуші не проставляють. Відповідно, зміст буде сторінкою номер 2.

4.3. Нумерація розділів, підрозділів

Розділи, підрозділи нумерують арабським цифрами. Розділи звіту нумерують у межах викладення сутності звіту і позначають арабськими цифрами, починаючи з цифри «1». Слово «Розділ» не пишеться. Усі літери великі. Текст напівжирний. Вирівнювання по центру. Крапка в кінці не ставиться.

Підрозділи, як складові частини розділу, нумерують у межах кожного розділу окремо. Номер підрозділу складається з номера відповідного розділу та номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять. У назві підрозділу перше слово друкують з великої літери. Розміщення – з абзацного відступу. Відступ 1,25. Крапка в кінці не ставиться.

Наприклад:

1. ОГЛЯД НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ

1.1. Сутність інвестиційної політики банків

Основною метою інвестиційної діяльності банку є....

4.4. Оформлення рисунків

Виконання рисунків має відповідати положенням ДСТУ 3008:2015 та ДСТУ 1.5:2015 [5].

Усі графічні матеріали звіту (діаграми, графіки, схеми, рисунки тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок». Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби – в додатках.

Графічні матеріали в роботі доцільно виконувати у чорно-білому чи кольоровому зображенні. Рисунки нумерують наскрізно арабськими цифрами, крім рисунків у додатках. Рисунки нумеруються в межах кожного розділу. Номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою.

Якщо в тексті тільки один рисунок, то його також нумерують згідно з наведеними вимогами.

Назву рисунка друкують жирним шрифтом з великої літери та розміщують під ним посередині рядка.

Якщо рисунки створені автором роботи, то під назвою рисунка вказується: «Джерело: розроблено автором». Якщо рисунки створені не автором роботи, то подаючи їх у роботі, треба дотримуватися вимог чинного законодавства України про авторське право. Під назвою рисунка в квадратних дужках робиться посилання на джерело.

Наприклад: «Джерело: [11, с. 9]» або «Джерело: розроблено автором на основі даних [6]», або «Джерело: складено за матеріалами [40, с. 191–192, 15, с. 23]».

Посилання на джерело робиться з абзацного відступу шрифтом Times New Roman, нежирним, через один міжрядковий інтервал 12 кеглем.

Між посиланням на джерело та основним текстом потрібно відступити 1 рядок (12 шрифт одинарний міжрядковий інтервал).

Приклад оформлення рисунку:

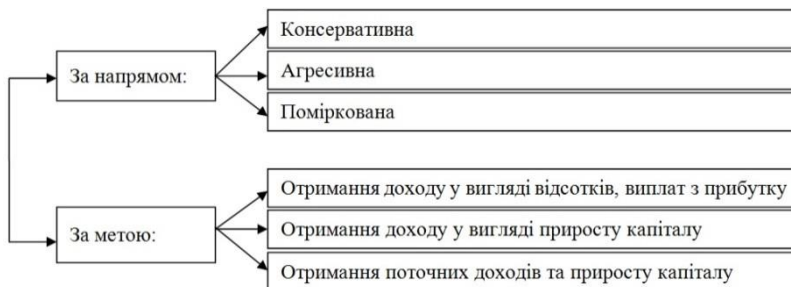

Рисунок 1.2 – Види інвестиційної політики банку
Джерело: [33, с. 125]

Рисунки кожного додатка нумерують окремо. Номер рисунка додатка складається з позначення додатка та порядкового номера рисунка в додатку, відокремлених крапкою (див. додаток Е).

Графічні матеріали в роботі дозволяється виконувати або у чорно-білому, або у кольоровому зображенні.

Залежно від кольору друку умовні позначення можуть подаватися цифрами. Дозволено також використовувати відтінки сірого або штриховий узор (чорно-білий друк) або кольоровими графічними позначками (кольоровий друк).

Легенда подається шрифтом Times New Roman, нежирним, через один міжрядковий інтервал 12 кеглем. Рисунки в тексті подаються без рамок. Приклади оформлення рисунків наведені у додатку Е.

4.5. Оформлення таблиць

Таблиці треба заповнювати за правилами, які відповідають ДСТУ 1.5:2015 та ДСТУ 3008:2015.

Таблицю подають безпосередньо після тексту, в якому її згадано вперше, або на наступній сторінці. На кожну таблицю має бути посилання в тексті роботи із зазначенням її номера.

Наприклад:

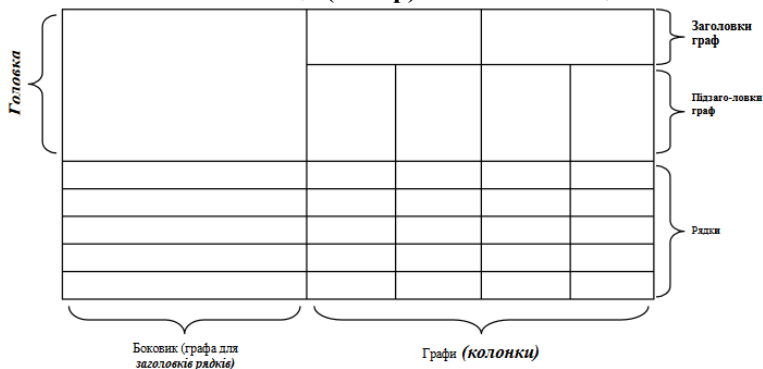
«Проаналізувавши інвестиційну діяльність українських банків на ринку цінних паперів за їх групами, варто відзначити значну диференціацію за розміром портфеля цінних паперів у розрахунку на один банк (перша група банків за цим показником перевищує четверту у понад 125 разів), про що свідчать дані, наведені в табл. 3.4».

Або,

«Спостерігається також непропорційний розподіл портфеля цінних паперів і за секторами економіки (див. табл. 3.7)».

Приклад побудови таблиці:

Таблиця (номер) – Назва таблиці

Таблиці нумерують наскрізно арабськими цифрами, крім таблиць у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу.

Наприклад:

Таблиця 3.2

Частка цінних паперів в активах українських банків

Дата	Активи банків, млн грн	у т. ч. вкладення в цінні папери, млн грн	Частка цінних паперів в активах, %
1.01.2010	880 302	39 335	4,47
1.01.2011	942 088	83 559	8,87
1.01.2012	1 054 280	87 719	8,32
1.01.2013	1 127 192	96 340	8,55
1.01.2014	1 278 095	138 287	10,83
1.01.2015	1 316 852	168 928	12,83
1.01.2016	1 275 359	189 051	14,83

Джерело: складено на основі даних офіційного сайту НБУ

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, чи переносять частину таблиці на наступну сторінку. У

кожній частині таблиці повторюють її шапку та боковик. У разі поділу таблиці на частини дозволено її шапку чи боковик замінити відповідно до номера колонок або рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці» або «Кінець таблиці ____» без повторення її назви.

Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, які мають самостійне значення, подають з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Переважна форма іменників у заголовках – однина.

Таблиці треба заповнювати за правилами, які відповідають ДСТУ 1.5:2015.

4.6. Оформлення формул

Символи в рівняннях і формулах, написи та пояснювальні дані на рисунках, схемах, графіках, діаграмах і в таблицях створюють і вводять у текст з використанням формульного редактора MS Equation – 3.0, 14 кегль.

Формули нумерують наскрізно арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад, «(2.1)» – перша формула другого розділу.

Наприклад:

$$M \times V = P \times Q = GDP, \quad (2.1)$$

де M – кількість грошей;

V – швидкість обігу грошей;

P – рівень цін;

Q – обсяг виробництва.

Або

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (r_i - \bar{r})^2}, \quad (2.4)$$

де r_i – дохідність i – го кредитного вкладення;

\bar{r} – середня дохідність кредитних вкладень;

n – кількість кредитів у кредитному портфелі.

Зверніть увагу, що знак множення має бути \times , а не $*$.

4.7. Оформлення переліків

Переліки (за потреби) подають у розділах, підрозділах та додатках. Перед переліком ставлять двокрапку (крім пояснювальних переліків на рисунках). Якщо подають переліки одного рівня підпорядкованості, на які у тексті немає посилань, то перед кожним із переліків ставлять знак «→» (тире).

Якщо у звіті є посилання на переліки, підпорядкованість позначають малими літерами української абетки, далі – арабськими цифрами, далі – через знаки «тире». Після цифри або літери певної позиції переліку ставлять круглу дужку.

Приклад оформлення переліку

Податкові перевірки можуть бути наступних видів:

- а) камеральні;
- б) документальні:
 - 1) планові:
 - виїзні;
 - невиїзні;
 - 2) позапланові:
 - виїзні;
 - невиїзні;
- в) фактичні.

Текст кожної позиції переліку потрібно починати з малої літери з абзацного відступу відносно попереднього рівня підпорядкованості.

4.8. Оформлення списку використаних джерел

Вимоги до оформлення списку використаних джерел встановлені відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [6].

Список літератури повинен містити не менше 65 джерел, у т. ч. кількість праць іноземних авторів повинна становити не менше 10.

У список використаних джерел можна включати не тільки ту літературу, що цитується, згадується або використовується в роботі, а й ті роботи або ресурси, з якими здобувач ознайомився в процесі підготовки кваліфікаційної роботи. Однак, таких джерел не повинно бути більш 20 % від загальної кількості джерел у переліку.

Віддавати перевагу варто джерелам інформації за останні 3–5 років.

Приклади оформлення списку літератури згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

**Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання**

Приклади оформлення списку використаних джерел:

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Євчук Л. А. Забезпечення конкурентоспроможності і економічного зростання регіонального АПК : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2005. 440 с.
Два автора	Верланов Ю. Ю., Верланов О. Ю. Бізнес-планування : теорія та практика : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 244 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Євдокимов В. В., Грицишен Д. О., Норд Г. Л., Фокін К. О. Житомир : ЖДТУ, 2018. 200 с. Фінанси / Журавльова І. В. та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
П'ять і більше авторів	Банківська система : навчальний посібник / Н. С. Ситник та ін. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с. Бізнес-планування та організація малого бізнесу : навчальний посібник / Белінська С. М. та ін. ; за ред. Г. Л. Норд. Миколаїв : Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2019. 300 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Ляховець О. О., Юрін Є. Г. Податковий менеджмент : навчальний посібник у 2-х томах. Т. 1. Основи податкового менеджменту. Миколаїв : Іліон, 2013. 444 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Інфузорії. Вып. 1. Сукторії (<i>Ciliophora, Suctorea</i>) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем С. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.

Продовження табл.

Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Жиленко С. М. Управління державним боргом Республіки Білорусь в період кризи. <i>Фінансова система країни : тенденції та перспективи розвитку</i> : зб. матеріалів доп. учасн. XII Міжнар. наук.-практ. конф. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. С. 101–104. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті з продовжувючих та періодичних видань	Дранус В. В. Перспективи розвитку страхування ризиків сільськогосподарського виробництва в Україні на основі аналізу зарубіжного досвіду. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія : Економіка. 2014. Т. 243, Вип. 231. С. 18–22. Черненко К. П., Леонова А. В. Вплив податкового навантаження на фінансовий стан підприємств молочної галузі. <i>Молодий вчений</i> . 2017. № 11. С. 1224–1229. Konieva T. A. Characteristic of economic sector influence on the financial resources formation of enterprise. <i>Nauka i studia</i> . 2015, Vol. 4 (135), P. 76–82.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення : 10.11.2017).
Законодавчі документи	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення : 02.11.2017). Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).

Продовження табл.

Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).</p> <p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Аналіз доходів та видатків Пенсійного фонду України у 2019 році. <i>Офіс з фінансового та економічного аналізу у ВР України</i> : веб-сайт. URL: https://feao.org.ua/ (дата звернення: 12.10.2021).</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-vii (зі змінами № 1415-VIII від 14.06.2016). URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 20.06.2017).</p> <p>Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді : додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 р. № 641. URL: http://don.kievcity.gov.ua/files/2015/6/17/contserciya.pdf. (дата звернення : 15.02.2016).</p> <p>Харківська А. Моделювання управління інноваційним розвитком педагогічного ВНЗ. <i>Теорія та методика управління освітою / ДВНЗ «Ун-т менедж. Освіти» НАПН України</i>. 2013. Вип. 10. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/ttmuo_2013_10_47.pdf. (дата звернення: 30.12.2015).</p>
Інші документи	
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 9 листоп.</p>

	<p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік.</i> 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа.</i> 2017. № 7. С. 106–107</p>
Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)</p>
Патенти	<p>Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.</p>
Авторські свідоцтва	<p>А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.</p>
Дисертації, автореферати дисертацій	<p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.</p>
Препринти	<p>Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чернобыль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).</p>

4.9. Оформлення додатків

Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Якщо в роботі один додаток, то його позначають як Додаток А.

Рисунки, таблиці, формули та рівняння в тексті додатків треба нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток, наприклад, рисунок Г. 3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А. 2 – друга таблиця додатка А; формула (А. 1) – перша формула додатка А. Якщо в додатку один рисунок, одна таблиця, одна формула чи одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А. 1, таблиця Г. 1, формула (В. 1). Посилання в тексті додатка на рисунки, таблиці, формули, рівняння подають згідно із 7.11.2. Переліки, примітки та виноска в тексті додатка оформляють і нумерують згідно з 7.7, 7.8, 7.9 ДСТУ 3008:2015.

Джерела, які цитують лише в додатках, потрібно розглядати незалежно від тих, які цитують в основній частині звіту. Їх розміщують наприкінці кожного додатка в переліку джерел посилання. Форма цитування, правила складання переліку джерел посилання та виноска у додатках аналогічні прийнятим в основній частині звіту. Перед номером цитати та відповідним номером у переліку джерел посилання й виносках ставлять позначення додатка.

Якщо додаток займає декілька сторінок, то на другій сторінці додатка пишеться «Продовження додатка», а на останній – «Закінчення додатка».

5. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА ДО ЗАХИСТУ

5.1. Попередній захист кваліфікаційної роботи

З метою реальної оцінки рівня готовності кваліфікаційної роботи проводиться попередній захист. Завідувач кафедри призначає комісію в складі 2–3 співробітників кафедри. Дата проведення попереднього захисту встановлюється кафедрою не пізніше, ніж за місяць до захисту. На попередній захист у здобувача повинна бути готова кваліфікаційна робота. Підготовка та публікація наукових статей, участь у конференціях є оприлюдненням результатів проведення наукових досліджень за темою кваліфікаційної роботи.

Під час передзахисту здобувач доповідає основні результати роботи. Члени комісії зазначають зауваження до кваліфікаційної роботи. Протягом 1–2 днів зауваження членів комісії мають бути виправлені. Після цього робота подається науковому керівнику. За погодження наукового керівника кваліфікаційна робота може бути передана для брошурування.

Порядок скріплення роботи має бути таким:

- титульний аркуш;
- анотація;
- завдання на кваліфікаційну роботу магістра;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки;
- файли, що містять відгук керівника, рецензію, звіт подібності, демонстраційний матеріал, копії публікацій.

5.2. Оцінювання керівником кваліфікаційної роботи

Повністю завершено, оформлену відповідно до вимог і підписану кваліфікаційну роботу здобувач подає керівникові. Науковий керівник підписує її та надає відгук, у якому зазначає, що робота може бути допущена до захисту (див. Додаток Ж).

5.3. Звіт подібності

Одним з етапів перевірки академічних текстів на плагіат – це перевірка кваліфікаційної роботи за допомогою програми Unicheck, яка надана бібліотеці на умовах відповідного договору з компанією-розробником програмного забезпечення.

За результатами перевірки генерується звіт, у якому міститься інформація про автора роботи, назву кваліфікаційної роботи магістра, а також інформація про відсоток запозичень та кількість слів, які містять літери з інших алфавітів, що може бути свідченням спроби приховати запозичений текст.

Після аналізу звіту подібності науковий керівник приймає одне із рішень:

1) виявлені в роботі запозичення є сумнівними і не мають ознаки плагіату. Зважаючи на це, робота визнається самостійним дослідженням і допускається до захисту;

2) виявлені в роботі запозичення не мають ознаки плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи, фактично відсутності самостійності її автора. Зважаючи на це, роботу необхідно знову відредагувати для обмеження запозичень;

3) виявлені в роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату, або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що свідчить про спроби приховування недобросовісних запозичень. Зважаючи на це, робота не може бути допущена до захисту.

Такий звіт перевірки засвідчується підписом наукового керівника.

5.4. Зовнішня рецензія

За направленням кафедри здобувач віддає кваліфікаційну роботу на рецензію. Приклад рецензії подано в Додатку ІІ. Здобувач має бути ознайомлений з рецензією перед захистом та бути готовим відповісти на зауваження рецензента.

5.5. Допуск до захисту кваліфікаційної роботи

Повністю оформлена кваліфікаційна робота разом з анотацією, відгуком наукового керівника, звітом про подібність, рецензією, демонстраційним матеріалом та матеріалами, що характеризують наукову цінність (статті, тези) та практичну значимість (довідку про впровадження) передається на підпис завідувачу кафедри, який своїм підписом завіряє, що робота допущена випускаючою кафедрою до захисту.

5.6. Довідка про впровадження

Довідку про впровадження результатів надають у довільній формі. У ній обов'язково необхідно зазначити тему кваліфікаційної роботи та прізвище, ім'я, по батькові її автора.

У тексті довідки варто відзначити факт застосування у практичній діяльності реального об'єкта (підприємства, організації або установи) пропозицій та рекомендацій, розроблених здобувачем або за його участі. У цьому разі необхідно чітко зазначити перелік та сутність використаного матеріалу та відобразити ефект від впровадження запропонованих рекомендацій.

Зразок довідки про впровадження результатів подано у додатку К.

5.7. Підготовка доповіді та презентації

У процесі підготовки до захисту кваліфікаційної роботи здобувач повинен підготувати доповідь та презентацію результатів дослідження з використанням програми Microsoft Office PowerPoint.

Доповідь повинна бути стислою, конкретною, з послідовним зверненням до демонстраційних матеріалів. Зміст доповіді та склад презентаційних матеріалів необхідно узгодити з керівником кваліфікаційної роботи магістра.

У структурному відношенні доповідь можна поділити на три частини. Основні елементи першої частини: актуальність теми дослідження, характеристика наукової проблеми, формулювання мети дослідження. У другій, найбільш ємній частині, у логічній послідовності характеризують основні результати дослідження (відповідно до поставлених у роботі задач дослідження). Закінчують доповідь загальними висновками за темою кваліфікаційної роботи. Доповідь має супроводжуватися демонстрацією графічного матеріалу, який надають усім членам ЕК у друкованому вигляді та показують під час виступу присутнім за допомогою технічних засобів. Для посилення наочності основні результати дослідження доцільно подати у вигляді графіків, діаграм, таблиць. Для успішної презентації кваліфікаційної роботи здобувачеві рекомендується заздалегідь скласти тези доповіді, текст яких бажано не читати, а розповідати.

5.8. Організація захисту кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менш ніж половини затвердженого складу комісії у обов'язковій присутності її голови.

Мова захисту – українська або англійська (за вибором здобувача та письмовою згодою завідувача кафедри та декана/директора інституту).

Здобувачі перед початком своєї доповіді повинні надати членам комісії демонстраційний матеріал. Виступ має супроводжуватися презентацією та тривати не більше 10. Після виступу члени ЕК та присутні можуть ставити запитання за змістом кваліфікаційної роботи або доповіді. На захист однієї кваліфікаційної роботи відводиться не більше 30 хвилин.

Після того, як здобувач надасть відповіді на запитання, секретар ЕК зачитує відгук керівника та рецензію і передає слово здобувачеві для відповіді на зауваження керівника та рецензента.

Після закінчення публічного захисту всіх здобувачів ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту і більшістю голосів виносить рішення про оцінку кваліфікаційної роботи за 100-бальною шкалою.

На відкритому засіданні в день захисту голова ЕК повідомляє прийняте рішення щодо оцінки робіт і про присвоєння кваліфікації випускникам. Рішення комісії є остаточним.

Оцінки про здачу і допущення до захисту кваліфікаційної роботи, оцінка кваліфікаційної роботи, дані ЕК, постанова ЕК про присвоєння кваліфікації випускникові оформляється в заліковій книжці секретарем і підтверджується підписами голови і членів ЕК.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У процесі визначення оцінки враховується низка важливих показників якості кваліфікаційної роботи.

Змістовні аспекти кваліфікаційної роботи:

- актуальність вибраної теми дослідження;
- спрямованість кваліфікаційної роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови кваліфікаційної роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методологічного та діагностичного-апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- розвиненість мови викладення кваліфікаційної роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту кваліфікаційної роботи:

- уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- загальний рівень підготовки здобувача;
- володіння культурою презентації.

Основні умови одержання оцінки.

Відмінно (90–100 балів) – робота є бездоганною: містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі.

Добре (75–89 балів) – тема кваліфікаційної роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не подані, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні, оформлення кваліфікаційної роботи в межах вимог.

Задовільно (60–74 бали) – тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру; нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо, рецензії і відгуки містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Незадовільно (0–59 балів) – нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість, а не системність і глибина. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не впливають, економічне обґрунтування неповне. Оформлення кваліфікаційної роботи далеке від зразкового. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

7. ОРІЄНТОВНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Попит та пропозиція грошей, механізми грошово-кредитного регулювання. Фіскальна і монетарна політика, їх координація; інфляція і стабілізація грошей.
2. Фінансова система, основні напрями її реструктуризації.
3. Фінансова політика держави та інструменти її реалізації.
4. Фінансове прогнозування, планування і регулювання.
5. Фінансове забезпечення галузей соціальної сфери.
6. Державне фінансове господарство. Державний бюджет, бюджетний устрій і бюджетна система, бюджетний процес. Бюджетна політика держави, бюджетний менеджмент.
7. Система доходів і видатків бюджету, їх оптимізація. Доходи і видатки бюджету як засіб реалізації соціально-економічної політики держави.
8. Бюджетний дефіцит і система дефіцитного фінансування.
9. Місцеві фінанси і місцеве оподаткування. Фіскальний (бюджетний) федералізм, міжбюджетні відносини. Система бюджетного і фінансового вирівнювання.
10. Державні та недержавні фонди цільового призначення.
11. Державний фінансовий контроль і аудит, фінансовий моніторинг.
12. Фінансова безпека держави, суб'єктів підприємництва та фінансових інститутів.
13. Теорія і практика оподаткування, форми та методи оподаткування, податкова система і податкова політика держави. Податковий менеджмент.
14. Податкове рахівництво, адміністрування податків і податково-вий контроль.
15. Державний кредит і державний борг, система управління внутрішнім і зовнішнім державним боргом.
16. Фінансовий ринок та його сегментація, інструменти та інфраструктура ринку цінних паперів. Портфельне інвестування. Держава на фінансовому ринку.
17. Фондовий ринок, фондова біржа і біржові операції.

18. Хеджування фінансових ризиків. Ринок похідних фінансових інструментів.
19. Ринок фінансових послуг.
20. Теоретичні й прагматичні проблеми розвитку страхування, його основні форми, види і галузі.
21. Перестраховання на внутрішньому і зовнішніх ринках.
22. Страхувий менеджмент.
23. Страхувий ринок, закономірності й перспективи його розвитку в Україні, страхуві послуги та особливості їх реалізації.
24. Страхувий маркетинг та напрями його активізації.
25. Формування та розміщення страхувих резервів.
26. Забезпечення фінансової надійності страхувиків.
27. Формування і функціонування ринку кредитних ресурсів, кредитна система.
28. Механізм функціонування банківської системи, організація і управління діяльності банків, маркетинг у банківських операціях.
29. Іпотечне кредитування, лізинг у банківській діяльності, інвестиційна діяльність банків.
30. Механізм банківського кредитування та його особливості в окремих галузях та сферах економіки.
31. Організація безготівкових і готівкових розрахунків.
32. Фінансовий менеджмент в банку.
33. Операції з іноземною валютою, валютне регулювання і платіжний баланс.

8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили : від 30.08.2019 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата зверення : 20.05.2021).

2. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. [Чинний від 2017-07-01]. Київ, 2016. 31 с.

3. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення : 02.05.2021).

4. ДСТУ 3582: 2013. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. [Чинний від 2013-08-22]. Київ, 2014. 15 с.

5. ДСТУ 1.5:2015. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів. [Чинний від 2016-04-01]. Київ, 2016. 61 с.

6. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Київ, 2016. 16 с.

9. ДОДАТКИ

Додаток А

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра у 20__–__ н. р.

Зміст етапів робіт	Структурні елементи роботи	Затвердження та публікація результатів	Термін
Закріплення за науковим керівником	–	Затверджується на засіданні кафедри	вересень першого року навчання на магістерській програмі
0. Підготовка та подання дослідницької пропозиції	–	Затверджується на засіданні кафедри	вересень– жовтень першого року навчання на магістерській програмі
1. Побудова плану дослідження	Вступ. 1. Мета та завдання дослідження		вересень
2. Здійснення аналізу літературних джерел. Огляд літератури	2. Огляд літератури	Текст статті до публікації та /або тези доповіді	жовтень
3. Формування методології аналізу	3. Методологія дослідження	Текст статті до публікації та/або тези доповіді	Жовтень– листопад
4. Формування інформаційної бази дослідження та проведення емпіричного аналізу моделі	4. Аналіз	Текст статті до публікації	листопад
5. Розробка та обґрунтування рекомендацій, підготовка висновків та дискусії	5. Результати та дискусія. Висновки	Тези доповіді	грудень
6. Оформлення кваліфікаційної роботи магістра та підготовка її до захисту		Друкований та електронний варіант кваліфікаційної роботи магістра та супровідні документи	січень

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра фінансів і кредиту

(прізвище, ім'я, по батькові)

(тема кваліфікаційної роботи магістра)

Кваліфікаційна робота магістра на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною
програмою _____

Керівник кваліфікаційної роботи магістра:

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Рецензент:

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Миколаїв 20__

Додаток В

Анотація до кваліфікаційної роботи подається українською та англійською мовами.

Структура анотації українською мовою складається з трьох основних блоків:

- 1) бібліографічний опис роботи;
- 2) основна частина, в якій наводиться короткий виклад результатів дослідження;
- 3) ключові слова.

В тексті слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення («Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» тощо). Наприклад, «Досліджено динаміку...», «Отримано задовільні результати...».

Приклад анотації українською мовою:

АНОТАЦІЯ

Петренко А. А. Фактори впливу на структуру капіталу підприємств в Україні. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 20__.

Основний текст, в якому описані основні результати (обсяг до 350 слів).

Ключові слова: (5–8 слів).

Анотація англійською мовою також складається з бібліографічного опису, основної частини та ключових слів. Основна частина повинна бути структурованою за такими елементами: Introduction, Purpose, Results, Conclusions). Обсяг – мінімум 1800 знаків.

Приклад анотації англійською мовою:

ABSTRACT

Petrenko A. A. Factors influencing capital structure of enterprises in Ukraine. – Manuscript.

Master's thesis for a Master's Degree in Specialty 072 «Finance, Banking and Insurance» – Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 20__.

Introduction.

Purpose.

Results.

Conclusions.

Keywords: (5–8 words).

Додаток Г

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Факультет економічних наук
Кафедра фінансів і кредиту
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма: «_____»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів і кредиту

«___» _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра: _____

керівник кваліфікаційної роботи магістра

(науковий ступінь, вчене звання прізвище, ім'я, по батькові)

затверджені наказом ЗВО від «___» _____

2. Строк подання здобувачем кваліфікаційної роботи магістра _____

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи магістра: _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

*Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання*

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): _____

6. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів кваліфікаційної роботи магістра	Примітка
	Закріплення за науковим керівником	вересень першого року навчання на магістерській програмі	
0	Підготовка та подання Дослідницької пропозиції	вересень–жовтень першого року навчання на магістерській програмі	
1	Побудова плану дослідження	вересень	
2	Здійснення аналізу літературних джерел Огляд літератури	жовтень	
3	Формування методології аналізу	жовтень–листопад	
4	Формування інформаційної бази дослідження та проведення емпіричного аналізу моделі	листопад	
5	Розробка та обґрунтування рекомендацій, підготовка висновків та дискусії	грудень	
6	Оформлення кваліфікаційної роботи магістра та підготовка її до захисту	січень	

Здобувач

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ СУТНОСТІ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ ТА ІСНУЮЧИХ МЕТОДІВ ЇЇ ОЦІНКИ	
1.1. Законодавча база та наукові підходи щодо визначення категорії «вартість підприємства»	
1.2. Характеристика основних методів визначення вартості бізнесу	
2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	
2.1. Етапи методики оцінки вартості підприємства. Відбір показників для аналізу фінансового стану	
2.2. Особливості застосування методів дисконтованого грошового потоку, капіталізації доходів, MVA, EVA та майнового методу в оцінці вартості бізнесу	
3. ЕМПІРИЧНА ОЦІНКА ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	
3.1. Визначення вартості ПАТ «KSGAgro»	
3.2. Визначення вартості ПАТ «IMC Agro».....	
3.3. Визначення вартості ПАТ «Astarta Holding».....	
3.4. Визначення вартості ПАТ «Agroton»	
3.5. Визначення вартості ПАТ «Agroliga Group»	
3.6. Побудування скорингової моделі для порівняльного аналізу вартості підприємств	
4. РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ТА ОБГРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ З ПІДВИЩЕННЯ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ.....	

Додаток Е

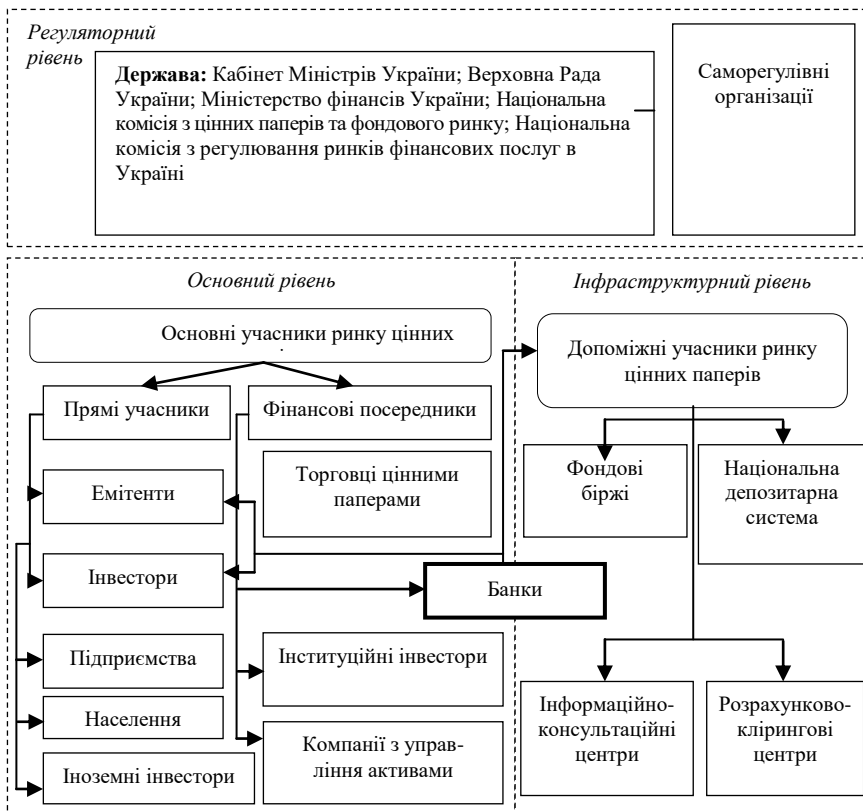
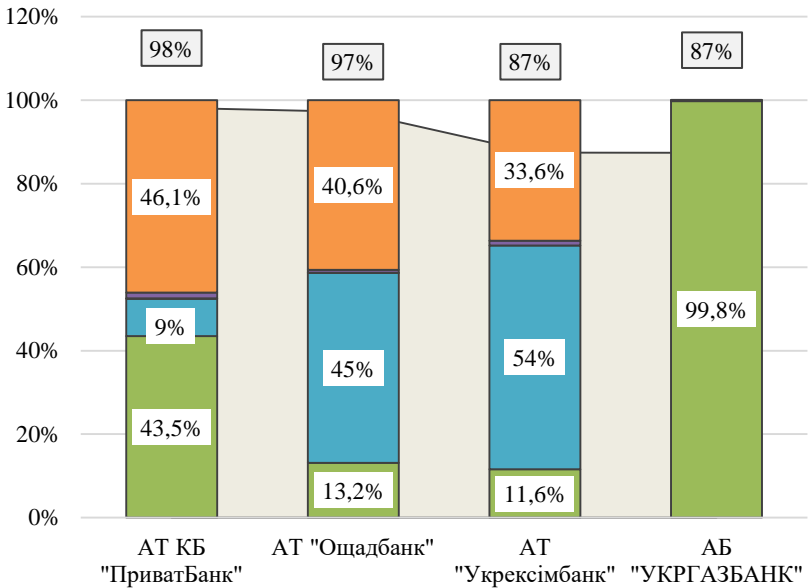

Рисунок Е. 1 – Роль банків на ринку цінних паперів
Джерело: складено автором за даними [11, с. 9]

Продовження додатку Е

- Активи, що рефінансуються НБУ, %
- Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, %
- Інвестиційна нерухомість, %
- Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії, %
- ЦП, які обліковуються за амортизованою собівартістю, %
- ЦП, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, %

Рисунок Е. 2 – Структура інвестиційного портфеля банків з державною часткою на 01.11.2020 року

Джерело: складено автором

Продовження додатку Е

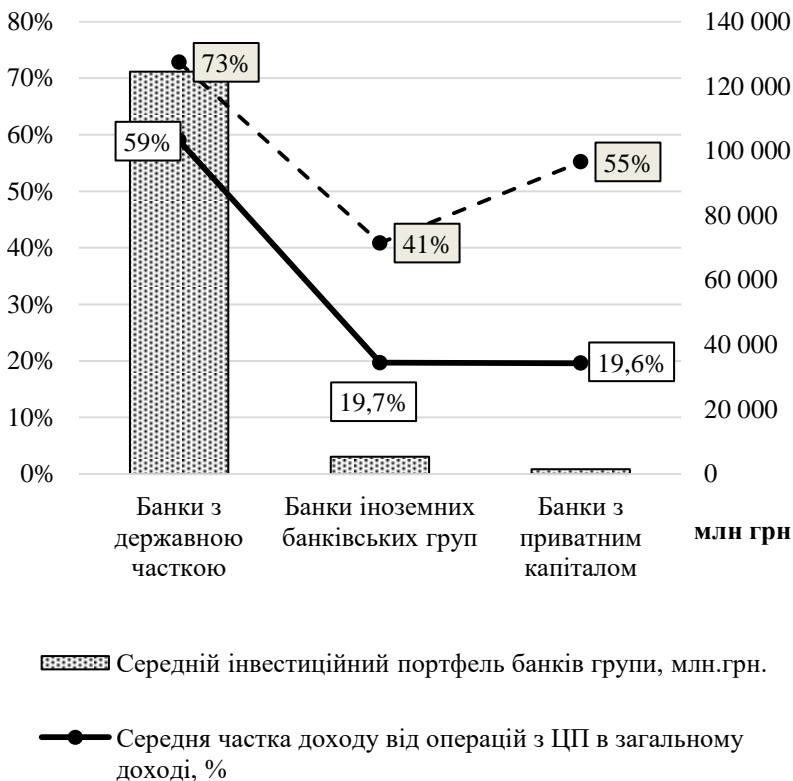
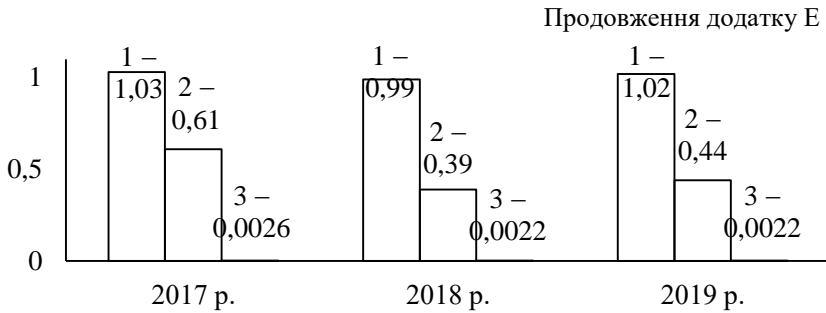

Рисунок Е. 3 – Співвідношення частки доходів від операцій з ЦП банків з величиною їх інвестиційного портфеля та вмістом ОВДП станом на 01.11.2020 р.

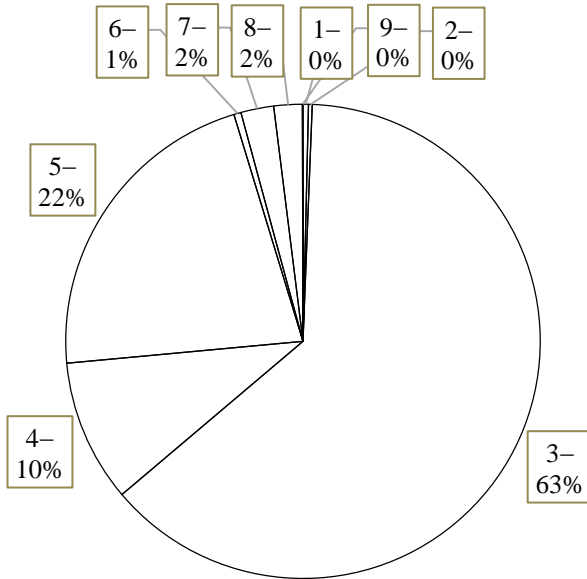
Джерело: складено автором

- 1 – коефіцієнт поточної ліквідності ($K_{пл}$);
2 – коефіцієнт швидкої ліквідності ($K_{шл}$);
3 – коефіцієнт абсолютної ліквідності ($K_{ал}$).

Рисунок Е. 4 – Динаміка коефіцієнтів ліквідності підприємства
Джерело: складено автором

Продовження додатку Е

- 1 – виробництво м'яса та м'ясних продуктів;
- 2 – перероблення та консервування риби, ракоподібних і молосків;
- 3 – перероблення та консервування фруктів і овочів;
- 4 – виробництво олії та тваринних жирів;
- 5 – виробництво молочних продуктів;
- 6 – виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості, крохмалів та крохмальних продуктів;
- 7 – виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів;
- 8 – виробництво інших харчових продуктів;
- 9 – виробництво готових кормів для тварин.

Рисунок Е. 5 – Структура виробництва галузей

Джерело: складено автором

Закінчення додатку Е

Здійснивши кореляційно-регресійний аналіз, були отримані такі результати (рис. Е. 6).

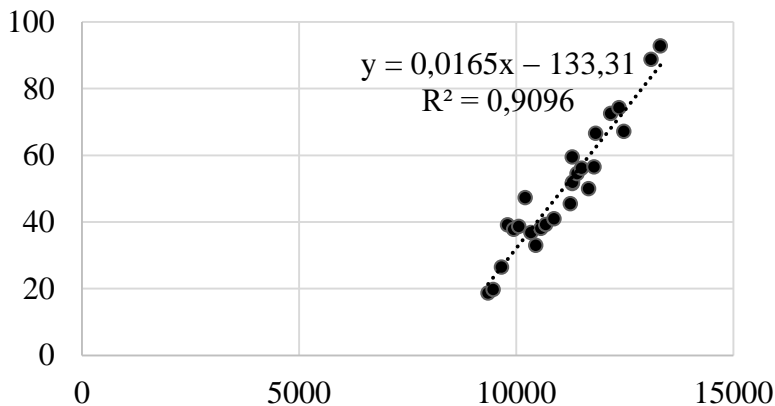

Рисунок Е. 6 – Графік тренду залежності значення індексу Euronext від значення грошового агрегату M2 в країнах Єврозони
Джерело: побудовано автором

Додаток Ж

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою «_____»

здобувача ЧНУ ім. Петра Могили **Петренко А. А.**
на тему: **Формування інвестиційної політики банків**

Процес становлення в Україні якісно нових економічних відносин, потребує змін у фінансовому секторі, зокрема щодо інвестиційної діяльності банківських установ _____

З урахуванням зазначеного, кваліфікаційна робота Петренко А. А. присвячена актуальній темі, що є корисним елементом у системі пропозицій щодо розвитку банківських установ шляхом поєднання їхньої сучасної банківської та інвестиційної діяльності.

Під час проведення дослідження та підготовки кваліфікаційної роботи Петренко А. А. вдалося широко висвітлити теоретичні та методичні засади _____

Робота є самостійним і завершеним дослідженням, виконувалася згідно з поставленими завданнями та встановленим графіком. Отримані результати та наведені пропозиції є теоретично обґрунтованими та мають практичну цінність. Автором витримано чинні вимоги щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт магістра з фінансів, банківської справи та страхування, продемонстровано достатній рівень фахових компетенцій. Таким чином, робота Петренко А. А. може бути допущена до захисту кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти магістр галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «_____».

Керівник _____ науковий ступінь, прізвище та ініціали
посада _____

«.....» 20__ р.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою «_____»

здобувача ЧНУ ім. Петра Могили **Петренко А. А.**
на тему: **Формування інвестиційної політики банків**

Однією з основних сучасних тенденцій розвитку світової економіки є динамічність фінансових ринків і поява новітніх фінансових інструментів, котрі, у свою чергу, впливають на потенціал розвитку банківської сфери.

Усе вищезазначене підкреслює актуальність вибраної теми магістерського дослідження Петренко А. А., чіткість поставленої мети та виділення основних завдань. Представлена кваліфікаційна робота свідчить про те, що завдання були виконані повною мірою, мета досягнута, предмет дослідження опановано на достатньо високому рівні.

Робота базується на достовірних і реалістичних показниках і відображає _____

Особливо варто відзначити практичну цінність обґрунтованих автором пропозицій щодо _____

Водночас, робота не позбавлена і недоліків.

Таким чином, можна стверджувати, що кваліфікаційна робота Петренко А. А. є самостійним і завершеним дослідженням, в результаті якого виконано поставлені завдання та досягнута мета. Отримані результати дослідження та обґрунтовані пропозиції автора містять елементи новизни та мають практичну цінність. Усе зазначене дозволяє стверджувати, що кваліфікаційна робота заслуговує на оцінку «добре», а її автор – Петренко А. А. – на присвоєння ступеня вищої освіти магістр галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «_____».

Рецензент

Прізвище та ініціали
Науковий ступінь,
Посада

«.....» 20__ р.

(ШТАМП)

ДОВІДКА ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Видана здобувачеві другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 611 групи факультету економічних наук Чорноморського національного університету імені Петра Могили _____ (ПІБ) _____ в тому, що його кваліфікаційна робота магістра на тему: «_____» дійсно виконана ним на основі фінансової звітності бази перед-кваліфікаційної практики _____ (назва підприємства) _____ за _____ рр.

Практичну цінність для _____ мають наступні положення:

- 1) _____;
- 2) _____;
- 3) _____.

Висновки та пропозиції автора, описані в кваліфікаційній роботі магістра мають практичну цінність та можуть бути впроваджені в діяльність підприємства.

Довідка видана для подання до Чорноморського національного університету імені Петра Могили без фінансових зобов'язань перед автором дослідження.

Керівник організації / підпис / _____ (П. І. Б.)

/ печатка підприємства /

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

Світлана Миколаївна
ЛУШКО,
Катерина Петрівна
ЧЕРНЕНОК,
Юрій Юрійович
ВЕРЛАНОВ

**Методичні рекомендації
до написання кваліфікаційної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
денної та заочної форм навчання**

Випуск 379

Редактор *Р. Грубкіна*.
Технічний редактор *О. Петроченко*.
Комп'ютерна верстка *Д. Кардаш*.
Друк *С. Волинець*. Фальцювальні-палітурні роботи *О. Мішалкіна*.

Підп. до друку 15.11.2021.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 3,25. Обл.-вид. арк. 1,85.
Тираж 5 пр. Зам. № 6460.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50–03–32, 8 (0512) 76–55–81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.